Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1893. Wydano i rozesłano dnia 31. Października 1893. Część XVII.

Nr. 65.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 15. Października 1893. L. 11.309|pr., o zmianie statutu Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami, zatwierdziło rozporządzeniem z 7. Października 1893 L. 24.767 następujące zmiany statutu Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, uchwalone przez Sejm krajowy na posiedzeniu z 17. Maja 1893.

Dotychczasowe brzmienie §. 3., §. 50., §. 70. i §. 73. uchyla się i znosi.

1.

§. 3. ma odtąd brzmieć, jak następuje:

§. 3.

Bank krajowy składa się z czterech oddziałów, t. j. działu hipotecznego i działu komunalnego, dalej z działu dla pożyczek kolejowych i działu bankowego.

A. Oddział hipoteczny obejmuje udzielanie pożyczek hipotecznych, spłacalnych ratami. Pożyczki te nie mogą być niższe niż 100 zł. i udzielane będą w listach zastawnych, wydawanych do wysokości sumy udzielonych pożyczek hipotecznych.

Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z emisyi listów zastawnych.

B. Oddział komunalny obejmuje udzielania pożyczek gminom i powiatom, spłacalnych ratami. Pożyczki te udzielane będą w obligacyach komunalnych, wydawanych do wysokości udzielanych pożyczek.

Wszystkie obligacye komunalne wszelkich emisyi, będące równocześnie w obiegu, nie mogą łącznie przekraczać kwoty 5,000.000 (pięciu milionów) zł. w. a. imiennej wartości.

Do emisyi obligacyi komunalnych po nad ogólną sumę pięciu milionów zł. w. a imiennej wartości, potrzebnem jest zezwolenie c. k. Rządu.

Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydania obligacyj komunalnych pierwszej i następnych emisyj, aż do wysokości pięciu milionów imiennej wartości w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału posiadaczom obligacyj komunalnych poręcza w pierwszym rzędzie specyalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacyj komunalnych, następnie Bank krajowy całym swoim majątkiem, a dopiero o ileby fundusze wyżej wymienione nie pokrywały zobowiązań, wynikłych z wydania obligacyj komunalnych, wchodzi w zastosowanie gwarancya kraju.

C. Oddział kolejowy obejmuje udzielanie spłacalnych ratami pożyczek państwu, krajowi i prywatnym przedsiębiorstwom kolejowym w kraju.

Pożyczki te udzielane będą odbiorcom w obligacyach kolejowych, wydawanych do wysokości udzielanych pożyczek. Wszystkie obligacye kolejowe będące równocześnie w obiegu, nie mogą łącznie przekraczać kwoty 15,000.000 zł. austr. wal. imiennej wartości.

Do emisyi obligacyj kolejowych ponad powyższą sumę potrzebne jest zezwolenie c. k. Rządu.

Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydania obligacyj kolejowych aż do wysokości 15,000.000 imiennej wartości w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału poręczają w pierwszym rzędzie wierzytelności Banku krajowego, pochodzące z pożyczek udzielonych w obligacyach kolejowych, jakoteż nabyte w myśl §. 64. lit. b. walory kolejowe, specyalny fundusz rezerwowy utworzyć się mający dla obligacyj kolejowych (§. 76.), następnie cały majątek Banku krajowego (§. 67.), i że dopiero wówczas i o tyle, o ileby rzeczone aktywa na pokrycie w mowie będących zobowiązań nie wystarczały, wchodzi w zastosowanie gwarancya kraju.

D. Oddział bankowy obejmuje następujące czynności:

a) nabywanie wierzytelności i ściąganie tychże na własny i obcy rachunek, umawianie się z dłużnikami i wierzycielami o ich spłatę w ratach;

b) nabywanie i sprzedawanie własnych listów zastawnych, obligacyj komunalnych, kolejowych i obligacyj krajowych;

c) eskontowanie wylosowanych własnych listów zastawnych, obligacyj komunalnych i kolejowych, oraz kuponów od tych listów i obligacyi;

d) udzielanie zaliczek na własne listy zastawne, obligacye komunalne i kolejowe, urzędownie na giełdzie notowane listy zastawne innych w kraju istniejących zakładów hipotecznych, na obligacye krajowe i w ogóle na papiery wartościowe, w których kapitały pupilarne lokowane być mogą;

e) eskontowanie weksli, w szczególności weksli przedkładanych przez kasy oszczędności, powiatowe i gminne kasy pożyczkowe, stowarzyszenia zaliczkowe i inne, oparte na ustawie z 9. Kwietnia 1873 Dzien. ust. pań. Nr. 70, jak również przez koła kredytowe — tudzież reeskontowanie weksli;

f) udzielanie pożyczek gminom i powiatom, kasom pożyczkowym, gminnym i powiatowym, stowarzyszeniom zaliczkowym i innym, opartym na ustawie z dnia 9. Kwietnia 1873 Dz. ust. pań. Nr. 70, oraz kołom kredytowym na skrypta notaryalne;

g) udzielanie zaliczek na płody rolnicze, górnicze i przemysłowe, na podstawie listów składowych (warrants), wystawionych przez zarządy zakładów publicznych, oraz udzielanie pożyczek na zastawy;

h) przyjmowanie gotówki na wkładki oszczędności, asygnaty kasowe i na rachunek bieżący;

i) przyjmowanie depozytów;

k) prowadzenie towarowego interesu komisowego;

l) pośredniczenie w zakładaniu i prowadzeniu przedsiębiorstw rolniczych, przemysłowych i handlowych, oraz udzielanie im pożyczek;

m) udzielanie pożyczek na przedsiębiorstwa melioracyjne, ułatwianie w drodze kredytu tworzenia się spółek melioracyjnych, a względnie wykonywanie robót melioracyjnych na rachunek osób trzecich.

2.

Dotychczasowe postanowienia zawarte w §. 50., odtąd opiewać będą pod §. 89. jak następuje:

§. 89.

Bank krajowy przyjmować będzie gotówkę na wkładki oszczędności.

Najmniejsza wkładka może wynosić 5 zł., a ogólna suma wkładek oszczędności nie może przenosić dwu milionów zł. w. a.

Każdoczesny stan wkładek oszczędności ma być co miesiąc ogłaszany.

Zwrot wkładek oszczędności i spłata odsetek od tychże poręczoną zostaje posiadaczom książeczek wkładkowych aktywami i funduszem rezerwo-

wym Banku, a w dalszym rzędzie (subsydyarnie) do wysokości dwu milionów złotych gwarancyą funduszu krajowego.

Formularze książeczek oszczędności podlegają zatwierdzeniu c. k. Rządu.

3.

Dotychczasowe postanowienia §. 70. odtąd opiewać będą pod §. 109. jak następuje:

§. 109.

Do zakresu Rady nadzorczej należy:

A. w dziale hipotecznym:

1. potwierdzanie na listach zastawnych, że wydane zostały na podstawie nabytej przez Bank, a odpowiadającej statutowi wierzytelności hipotecznej (§. 26. lit. g.)

B. w dziale komunalnym:

2. przyznawanie na wniosek Dyrekcyi pożyczek komunalnych (§. 36.) i potwierdzanie na obligacyach komunalnych, że wydane zostały na podstawie pożyczki udzielonej gminie lub powiatowi (§. 47. lit. g.)

C. w dziale pożyczek kolejowych:

3. przyznawanie pożyczek kolejowych, jakoteż nabywanie walorów kolejowych (§. 64.) na wniosek Dyrekcyi i potwierdzanie na obligacyach kolejowych, że wydane zostały na podstawie udzielonej w myśl statutu pożyczki lub na podstawie nabytych w myśl statutu walorów kolejowych (§. 64.)

D. w dziale bankowym:

4. mianowanie cenzorów (§. 78.);

5. oznaczenie wysokości zaliczek i procentu przy przyjmowaniu papierów wartościowych w zastaw (§. 81.);

6. oznaczenie przedmiotów, które w zastaw będą brane, oraz ustanawianie wysokości procentu i należytości manipulacyjnej w oddziale zastawniczym (§. 85.);

7. ustanawianie należytości od depozytów przyjętych przez Bank do przechowania;

8. oznaczanie towarów, które obejmować może interes komisowy Banku i wydanie osobnych instrukcyi dla interesu komisowego (§. 93.);

9. przyzwalanie od wypadku do wypadku na podejmowanie czynności określonych w §. 3. ustępie D. pod lit. l. tego statutu (§. 94.);

10. wydanie instrukcyi osobnej co do interesów ze stowarzyszeniami zarobkowemi i gospodarczemi (§. 96.)

E. w ogólności:

11. wnioski do zmiany regulaminu dla Banku krajowego, ewentualnie wydanie regulaminu dla filii Banku oraz prowincyonalnych organów pomocniczych i wykonawczych (§. 113.);

12. przedstawianie propozycyi na posady dyrektorów (§. 105.);

13. wnioski do ustanowienia i zmiany etatu, oraz zatwierdzenie nominacyi urzędników (§. 106.);

14. uchwalanie, czy ma być naruszony kapitał funduszu rezerwowego;

15. przekonywanie się o stanie funduszów Banku i o prowadzeniu interesów, przeprowadzanie przynajmniej co kwartał szkontra kasy i rewizyi ksiąg.

4.

Dotychczasowe postanowienia zawarte w §. 73. odtąd opiewać będą pod §. 112. jak następuje:

§. 112.

Zwierzchniczy nadzór nad Bankiem krajowym wykonuje Reprezentacya kraju t. j. Sejm, a w jego zastępstwie Wydział krajowy.

W szczególności należy do Wydziału krajowego:

1. wydanie regulaminu dla Banku krajowego (§. 109. lit E. l. 11.);

2. ustanowienie stopy procentowej dla pożyczek hipotecznych i kolejowych i wysokości dodatku na koszta zarządu (§§. 11. i 58.) oraz ustanowienie stopy procentowej prowizyi zwłoki (§. 14.);

3. oznaczanie miejscowości, w których Bank może udzielać pożyczek hipotecznych na domy (§. 4.);

4. oznaczenie zakładu ubezpieczeń, w którym mają być ubezpieczone budynki służące za hipotekę pożyczki (§. 6.);

5. zatwierdzenie cenzorów (§. 78.);

6. zatwierdzenie instrukcyi o wykonaniu przedsiębiorstw melioracyjnych (§. 94.);

7. przedkładanie każdoczesnemu Sejmowi sprawozdania o stanie Banku krajowego (§. 100.);

8. mianowanie dyrektorów, naczelnego buchaltera i kasyera, oraz zarządzenie zastępstwa w dyrekcyi, (§§. 104. i 105.);

9. ustanowienie norm służbowych dla dyrekcyi i urzędników, oraz ustanowienie i zmiana etatu (§§. 105. i 106.);

10. ustanawianie filij oraz organów pomocniczych i wykonawczych dla Banku krajowego (§. 113.);

11. szkontrowanie kasy Banku krajowego i rewidowanie ksiąg każdej chwili, kiedy potrzeba tego uznaną została;

12. wykonywanie nadzoru w myśl ustawy z dnia 24. Kwietnia 1884 (Dz. ust. pań. Nr. 48.) i ustanowienie komisarza, który wykonywać ma funkcye wskazane w przytoczonej ustawie;

13. zatwierdzenie uchwał Rady nadzorczej, powziętych na wniosek dyrekcyi w sprawie udzielania pożyczek komunalnych, jakoteż przedkładania Sejmowi sprawozdań w myśl §. 36. statutu;

14. zatwierdzanie w granicach zastrzeżeń §. 56. uchwał, powziętych przez Radę nadzorczą na wniosek dyrekcyi, w przedmiocie udzielania pożyczek kolejowych i zakupna walorów kolejowych (§. 64.), tudzież przedkładanie Sejmowi sprawozdań.

Oddział bankowy zostaje pod nadzorem Rządu, w myśl cesarskiego patentu z dnia 26. Listopada 1852 (Dz. ust. pań. Nr. 253.)

5.

Jako postanowienia dodatkowe:

IV. Pożyczki kolejowe.

A. Udzielanie pożyczek.

§. 56.

Celem popierania budowy kolei żelaznych w Galicyi, przeznaczonych dla publicznego ruchu, a uznanych uchwałą Sejmu lub Wydziału krajowego ze stanowiska interesów kraju za pożyteczne lub potrzebne, udziela Bank krajowy pożyczki w obligacyach kolejowych, a mianowicie:

a) Państwu i krajowi za skryptami dłużnymi, celem uzyskania funduszów potrzebnych dla kolei przez nich wybudować i prowadzić się mających, jakoteż celem wpłaty akcyj pierwszeństwa i za-

kładowych towarzystw akcyjnych, założonych w celu budowy i ruchu takichże kolei.

W ostatnim przypadku można zastrzedz ewentualne złożenie (zastawienie) dotyczących w zupełności wpłaconych akcyi lub obligacyj pierwszeństwa tych towarzystw.

Udzielanie pożyczek jest tylko o tyle dopuszczalne, o ile oprocentowanie i amortyzacya obligacyj kolejowych, udzielonych tytułem pożyczki, znajdują pokrycie w annuitetach przez Państwo lub kraj poręczonych;

b) prywatnym przedsiębiorstwom kolei żelaznych za skryptami dłużnymi na hipotece dotyczących linij kolejowych, w księdze kolejowej zapisanymi, ewentualnie za złożeniem (zastawieniem) obligacyj pierwszeństwa przez przedsiębiorstwa te wydanych, a to w każdym razie tylko do wysokości owej sumy, której oprocentowanie i amortyzacya planem umorzenia przewidziana, są zapewnione gwarancyą Państwa, kraju, lub też w inny sposób.

Przyznanie pożyczki kolejowej nastąpić może z reguły tylko za uchwałą Rady nadzorczej Banku krajowego, powziętą na wniosek dyrekcyi, a przez Sejm zatwierdzoną.

Potrzeba uchwały Sejmu odpada, a wystarcza zatwierdzenie Wydziału krajowego, jeżeli chodzi o galicyjskie koleje, których czysty dochód został przez Państwo lub kraj już poręczony.

O każdej udzielonej pożyczce Wydział krajowy składać będzie Sejmowi szczegółowe sprawozdanie na najbliższej sesyi.

B. Stosunek dłużnika do Banku.

§. 57.

Stosunek dłużnika do Banku krajowego normują następujące przepisy ogólne, tudzież wydać się mające przez Wydział krajowy na wniosek dyrekcyi i po wysłuchaniu Rady nadzorczej przepisy szczegółowe, które dłużnik w skrypcie wyraźnie jako obowiązujące uznać winien.

§. 58.

Dłużnik obowiązany jest oznaczone w skrypcie dłużnym raty, obejmujące spłatę prowizyi i kapitału, spłacać w ustanowionych półrocznych terminach, tudzież uiszczać równocześnie dodatek na koszta zarządu w wysokości oznaczonej przez Wydział krajowy (§. 112., 2.)

§. 59.

Dłużnik może spłacić kapitał pożyczony także przed upływem ustanowionego terminu w całości lub w części, jeżeli kwota kapitału, której spłatę ofiaruje, wynosi jedną lub więcej całych umówionych rat kapitałowych i jeżeli dłużnik rzeczoną kwotę sześć miesięcy pierwej wypowie, albo uiści od niej umówione odsetki za czas do upływu tego terminu niedostający. Wszelkie spłaty kapitału po nad plan umorzenia, mogą być uskuteczniane jedynie w jednym z terminów dla spłaty rat ustanowionych.

§. 60.

Spłaty należnych w terminach zapadłości rat na kapitał, jakoteż wszelkie spłaty po nad plan, dopełniane być mogą albo gotowizną w walucie austryackiej, albo w obligacyach kolejowych Banku krajowego, o ile kwota spłacać się mająca przez 50 jest podzielna. Inne spłaty tylko gotowizną w walucie austryackiej dopełniane będą.

§. 61.

Przepisy §§. 14. i 18. statutu mają zastosowanie także do pożyczek w obligacyach kolejowych.

W miarę spłaty pożyczki może żądać dłużnik wydania akcyj i obligacyj w myśl §. 56. zastawionych.

§. 62.

Jeżeli prywatne przedsiębiorstwo kolejowe nie uiści raty w skrypcie dłużnym ustanowionej, będzie Bank krajowy uprawnionym bez poprzedniego wypowiedzenia ściągnąć w drodze egzekucyjnej całą swoją wierzytelność, co jednakże nie uwłacza pierwszeństwu, przyznanemu ustawą dla wydatków ruchu i należytości obrachunkowych.

§. 63.

Jeżeli wartość dochodowa prywatnego przedsiębiorstwa kolejowego (§. 56. l. C.) tak się zmieni, że przedsiębiorstwo to, względnie zdeponowane obligacye pierwszeństwa nie dają już Bankowi krajowemu statutowego bezpieczeństwa, przysłuża Bankowi prawo wypowiedzenia na trzy miesiące całej wierzytelności, albo odpowiedniej jej części, bez względu na pierwotnie umówiony termin spłaty.

C. Obligacye kolejowe.

§. 64.

Wydawanie obligacyj kolejowych może nastąpić:

a) celem udzielenia określonych w §. 56. pożyczek Państwu, krajowi, lub prywatnemu przedsiębiorstwu kolejowemu aż do wysokości tychże pożyczek;

b) nadto w celu nabycia w drodze kupna, poręczonych przez Państwo lub kraj, akcyj i obligacyi pierwszeństwa kolei, określonych w §. 56.

Zakupno takich akcyj i obligacyj nastąpić może tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego i to o tyle, o ile oprocentowanie i amortyzacya obligacyi kolejowych wydanych celem nabycia rzeczonych walorów, znajduje rachunkowe pokrycie w gwarancyi, udzielonej przez Państwo lub kraj dla zabezpieczenia, oprocentowania i spłaty tych walorów.

§. 65.

Wartość imienna wszystkich w obiegu będących obligacyj kolejowych musi w każdym razie znajdować pokrycie w ogólnej sumie Bankowi krajowemu należnych każdocześnie kapitałów z tytułu udzielonych pożyczek kolejowych, z doliczeniem wartości nominalnej walorów kolejowych w myśl §. 64. lit. b. przez Bank krajowy nabytych i w jego posiadaniu się znajdujących.

Do pokrycia nie mogą być wliczane należytości powstałe z zaległych rat amortyzacyjnych.

W razie spłaty pożyczek lub walorów kolejowych (§. 64. l b.) przed upływem ustanowionego terminu, winien Bank wycofać z obiegu odpowiadającą spłaconemu kapitałowi ilość obligacyj kolejowych.

§. 66.

Celem umorzenia obligacyj kolejowych w pełnej ich wartości imiennej, utworzony będzie przeznaczony wyłącznie na ten cel fundusz umorzenia, do którego wpływać będą wszelkie opłaty uiszczone w umówionych albo w wyjątkowych terminach, spłaty w skutek wypowiedzenia, tudzież spłaty następujące skutkiem wylosowania lub sprzedaży nabytych w myśl §. 64. lit. b. walorów kolejowych.

§. 67.

Za oprocentowanie i planem umorzenia przewidzianą spłatę obligacyj kolejowych ręczy Bank krajowy przedewszystkiem swojemi wierzytelnościami

z pożyczek kolejowych i posiadanymi walorami kolejowymi (§. 64. lit. b.) specyalnym funduszem rezerwowym (§. 76.) jakoteż wszelkiemi innemi swojemi aktywami, w dalszym rzędzie wchodzi w zastosowanie gwarancya kraju w myśl §. 3. C. niniejszego statutu.

§. 68.

Każda obligacya kolejowa ma zawierać:

a) oznaczenie kapitału, na który opiewa;
b) stopę procentową i terminy opłaty procentów;
c) walutę, w której kapitał i procenta będą płacone;
d) termin umorzenia kapitału;
e) przyrzeczenie opłaty procentów i kapitału ze strony Banku krajowego;
f) podpis i pieczęć dyrekcyi;
g) potwierdzenie Rady nadzorczej i ustanowionego komisarza (§. 112. l. 12.), że obligacyę wydano na podstawie udzielonej przez Bank, odpowiadającej statutowi pożyczki, względnie na podstawie nabytych w myśl statutu walorów kolejowych, i że do obligacyi tej ma zastosowanie gwarancya krajowa (§. 3. C.), wreszcie
h) na odwrotnej stronie paragrafy statutu i przepisów, odnoszące się do obligacyj kolejowych (§. 57.).

§. 69.

Stopa procentowa obligacyj kolejowych, zawsze ma być równą stopie procentowej pożyczek, na których podstawie obligacye zostały wydane, a w przypadku przewidzianym w §. 64. lit. b.) równą stopie procentowej nabytych walorów.

§. 70.

Obligacye kolejowe opiewają na okaziciela i mają przydane: arkusz z półrocznymi kuponami procentowymi i talonem na dalsze kupony.

§. 71.

Obligacye kolejowe będą opiewały na 50 zł. lub wyższe przez 50 podzielne kwoty.

§. 72.

Czas obiegu obligacyj kolejowych może być oznaczonym z góry lub też zależnym od wylosowania.

§. 73.

Jeżeli obligacya kolejowa ściągnięta zostaje z obiegu, należące do niej, a nie zapadłe jeszcze kupony muszą być zwrócone, w przeciwnym bowiem razie potrąconą będzie ich wartość.

§. 74.

Zapadłe kupony i obligacye kolejowe i kwity procentowe, będą wypłacane w kasach Banku krajowego i w innych miejscach, które dyrekcya z uwzględnieniem dogodności interesentów oznaczy i poda do publicznej wiadomości.

Procenta zapadłe, a nie pobrane w przeciągu lat trzech, również jak wylosowane obligacye kolejowe nie zrealizowane w przeciągu lat 30. od dnia zapadłości, przepadają jako przedawnione, na rzecz specyalnego funduszu rezerwowego.

§. 75.

Bank uważa posiadacza obligacyi kolejowej i posiadacza kuponu za właścicieli tychże.

Przepisy o winkulacyi i dewinkulacyi listów zastawnych (§§. 33. i 34. stat.), mają zastosowanie także do obligacyj kolejowych.

§. 76.

Specyalna rezerwa dla obligacyj kolejowych powstaje:

a) z wpisowego, które każdy zaciągający pożyczkę kolejową w wysokości $1/4$ prc. od imiennej wartości pożyczki przy jej odebraniu uiścić będzie obowiązanym;

b) z zysków, jakie Bank osięgać będzie przez wykup z wolnej ręki obligacyj kolejowych do wycofania przeznaczonych;

c) z wpływów pochodzących z przedawnienia kuponów i obligacyj kolejowych.

Tak utworzony specyalny fundusz rezerwowy administrowany będzie oddzielnie od reszty majątku Banku krajowego i oddzielnie wykazywany w bilansach.

6.

Postanowienia dotychczasowe §. 36 i §. 37. w niezmienionej osnowie, odtąd zawarte będą w paragrafach od 36. do 55.

7.

Tak samo postanowienia dotychczasowe paragrafów od 38. do 69., odtąd zawarte będą w paragrafach od 77. aż do 108., wreszcie postanowie-

nia dotychczasowych §. 71. i 72., dalej §. 74. do 77., zawarte będą w paragrafach 110, 111, 113 do 116.

8.

W końcu oznaczenie rozdziałów statutów IV. do VII. zmienia się na oznaczenie tych rozdziałów: V. do VIII.

C. k. Namiestnik
Badeni w. r.

Nr. 66.

Obwieszczenie

c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów z dnia 3. Października 1893, do l. 50768 co do ustanowienia jezdnego pocztowego na czas od 1. Października 1893, do końca Marca 1894.

Jezdne pocztowe od konia i za miriametr ustanawia się na czas od 1. Października 1893 do końca marca 1894 jak następuje:

w dawnym obwodzie	za jazdy			
	extra pocztą		pocztą zwyczajną	
	zł.	ct.	zł.	ct.
Kraków, Sanok, Wadowice	1	01	—	84
Czortków, Lwów, Rzeszów, Nowy-Sącz, Stanisławów i Tarnów	—	97	—	81
Kołomyja, Przemyśl, Tarnopol i Żółkiew .	—	95	—	79
Brzeżany i Sambor	—	92	—	77
Stryj, Złoczów	—	91	—	76

Należytość za wóz kryty wynosi połowę, za niekryty czwartą część jezdnego za jednego konia i miriametr.

Czestne za pocztyliona i należytość za smarowanie woza pocztowego, pozostają nie zmienione.

Lwów, 3. Października 1893.

Seferowicz w. r.

Nr. 67.

Instrukcya służbowa

dla biura melioracyjnego przy Wydziale krajowym, uchwalona przez Sejm na posiedzeniu dnia 9. Maja 1893.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Zakres działania biura.

Do zakresu działania krajowego biura melioracyjnego należy:

1. inicyowanie, projektowanie, wykonywanie i nadzór regulacyi wód niespławnych, tudzież ulepszeń gruntów za pomocą osuszenia i nawodnienia;

2. konserwacya i nadzór wykonanych przy pomocy funduszu krajowego przedsiębiorstw melioracyjnych;

3. ulepszenie podziału pól i komasacya gruntów wraz z zakładaniem dróg polnych;

4. udzielanie fachowych opinij w sprawach podpadających pod postanowienia ustawy wodnej;

5. zakładanie, utrzymywanie i ewidencya krajowych stacyj ombrometrycznych i wodoskazowych, tudzież przeprowadzanie studyów hydrometrycznych na rzekach niespławnych.

§. 2.

Skład biura.

Do sprawowania czynności w ustępie 2, 3, 4 i 5 §. 1. wymienionych tudzież projektowania, wykonywania i nadzoru melioracyj publicznych, powołanem jest przedewszystkiem biuro centralne przy Wydziale krajowym, które się składa z dyrektora i odpowiedniej liczby fachowo uzdolnionych urzędników.

Projektowaniem, wykonywaniem i nadzorem robót melioracyjnych, przeprowadzanych przez poszczególnych właścicieli gruntów, zajmują się, o ile Wydział krajowy odmiennie nie postanowi, ekspozytury biura melioracyjnego, których liczbę i miejsce urzędowania ustanawia Sejm na wniosek Wydziału krajowego.

Kierownictwo ekspozytur biura melioracyjnego porucza Wydział krajowy obznajomionym z techniką melioracyjną urzędnikom biura, którym

w miarę potrzeby przydziela się odpowiednią liczbę sił technicznych i dozorców melioracyjnych.

Bliższe postanowienia co do kwalifikacyi urzędników biura melioracyjnego zawiera §. 6. uchwalonego przez Sejm etatu tego biura.

§. 3.

Stosunek służbowy urzędników biura i ekspozytur.

Wszyscy urzędnicy biura melioracyjnego podlegają pod względem służbowym i dyscyplinarnym Wydziałowi krajowemu a w szczególności członkowi Wydziału krajowego, któremu biuro jest przydzielone (§. 19. ustanowy służby krajowej).

Bezpośrednim przełożonym urzędników tego biura po myśli §. 24. instrukcyi dla Wydziału krajowego jest dyrektor, który przydziela im prace i czuwa nad ich wykonaniem.

Personal pomocniczy ekspozytur podlega bezpośrednio ich kierownikom.

§. 4.

Komisye, urlopy i przeszkody służbowe.

Dyrektor biura, zarówno jak i kierownicy ekspozytur winni donieść Wydziałowi krajowemu o każdorazowem opuszczeniu siedziby urzędowej w celach służbowych, podobnie jak i o powrocie, jeżeli ich nieobecność potrwa ponad dni ośm.

Urlopów do dni ośmiu w ciągu tego samego roku kalendarzowego, udzielać może urzędnikom biura centralnego i kierownikom ekspozytur przełożony Członek Wydziału krajowego, personalowi zaś ekspozytur ich kierownicy przy równoczesnem zawiadomieniu Wydziału krajowego.

Urlopów na czas dłuższy udziela Wydział krajowy.

W razie choroby lub przeszkody w służbie (powołania do ćwiczeń wojskowych) winien urzędnik zawiadomić natychmiast swego przełożonego, a na żądanie lub w razie dłuższej choroby, wykazać się świadectwem lekarza (§. 20. ustanowy służby krajowej).

§. 5.

Korespondencya.

Centralne biuro melioracyjne nie koresponduje ani ze stronami, ani z władzami; lecz wszelkie podania bezpośrednio do niego nadchodzące załatwia Wydział krajowy (§. 56. instrukcyi dla Wydziału krajowego).

Natomiast kierownicy ekspozytur i urzędnicy przeznaczeni do prowadzenia budowy, korespondują bezpośrednio z władzami i stronami w obrębie kraju, przyczem w obec krajowych władz centralnych używać mają formy sprawozdań i intytulacyi „wysoki“, w obec innych zaś władz formy odezw i intytulacyi „świetny“.

§. 6.

Manipulacya wewnętrzna ekspozytur i kierowników budowy.

Wszystkie pisma nadchodzące do ekspozytur i kierowników budowy, zarówno jak i od nich wychodzące na skutek własnej inicyatywy (przypomnienia) urzędowe mają być zaciągane do protokołu podawczego, który dla każdego roku kalendarzowego ma być otwartym z dniem 1. Stycznia, a zamkniętym z dniem 31. Grudnia

Co się tyczy załatwiania ekshibitów, ekspedyowania i regestrowania należy się zastósować do odnośnych przepisów instrukcyi służbowej dla manipulacyi wewnętrznej Wydziału krajowego z dnia 14. Września 1866.

§. 7.

Urządzenie lokalów urzędowych, zaopatrzenie w przyrządy i rekwizyta.

Przedmioty potrzebne do urządzania lokalów urzędowych ekspozytur, nie mniej też potrzebne do zdjęć i wykonania robót, instrumenty i przyrządy zakupuje Wydział krajowy na wniosek dyrektora biura, względnie kierowników ekspozytur.

Z końcem roku winni przedłożyć kierownicy ekspozytur, zarówno jak i urzędnicy biura centralnego, inwentarz wszystkich przedmiotów do użytku im oddanych wraz z podaniem wartości.

Do odpisania zużytych przedmiotów inwentarza potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego.

Na utrzymanie lokalów urzędowych, tudzież obsługę, opał i oświetlenie, otrzymują kierownicy ekspozytur ryczałt przez Sejm uchwalony.

Potrzeb rysunkowych i kancelaryjnych dostarcza ekspozyturom Wydział krajowy.

§. 8.

Dyety, koszta podróży i dodatki budowlane.

Co do wymiaru dyet i kosztów podróży przy zdjęciach i nadzorze robót publicznych, zarówno jak i prywatnych, obowiązują przepisy wydane przez Sejm uchwałą z dnia 15. Października 1881, a mianowicie:

a) wysokość dyet wynosi:

1. dla urzędników z płacą stałą 1.500 zł. i wyżej po 5 zł. na dzień;

2. dla urzędników z płacą stałą 1.000 aż do 1.500 zł. po 4 zł. dziennie;

3. dla wszystkich innych urzędników i elewów po 3 zł. dziennie;

b) koszta podróży należą się dla wszystkich urzędników biura i elewów w wysokości należytości II. klasy za jazdę koleją żelazną, lub I. klasy za jazdę statkiem parowym, przy podróży zaś końmi w wysokości 13·2 ct. za każdy kilometr, oprócz wynagrodzenia za myto.

Przy komisyach, które prawdopodobnie przez jeden miesiąc w jednem miejscu potrwają, może Wydział krajowy zamiast dyet oznaczyć z góry pewien ryczałt (§. 11. uchwały Sejmowej z dnia 15. Października 1881).

W czasie prowadzenia budowy przy przedsiębiorstwach ustawowych, korzystających z pomocy skarbu państwa i kraju, otrzymują kierownicy robót zamiast dyet i kosztów podróży w obrębie pola roboczego miesięczne, dodatki budowlane, których wysokość normują instrukcye i rozporządzenia wykonawcze, wydane w myśl postanowień specyalnych ustaw melioracyjnych przez Wydział krajowy w porozumieniu z Administracyą państwa.

II. Postanowienia szczegółowe.

§. 9.

Projektowanie i wykonanie robót publicznych.

Przy zdjęciach i projektowaniu melioracyj publicznych, które mają korzystać z zasiłków państwowego funduszu melioracyjnego, winno biuro melioracyjne zastósować się ściśle do przepisów rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa, wydanego w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych dnia 18. Grudnia 1885 (Dz. p. p. Nr. 1. ex 1886).

Bliższe postanowienia co do prowadzenia budowy przy melioracyach publicznych zawierają specyalne instrukcye i rozporządzenia, wydane lub ułożyć się mające przez Wydział krajowy wspólnie z Administracyą państwa.

§. 10.

Pomoc techniczna dla melioracyi prywatnych.

W miarę przyzwolonych przez Sejm funduszów, oraz sił dyspozycyjnych ekspozytur biura melioracyjnego, udziela Wydział krajowy bezpłatnej

pomocy technicznej, poszczególnym właścicielom gruntów do projektowania, wytyczania i kontroli robót melioracyjnych.

Koszta podróży koleją żelazną do najbliższej stacyi i z powrotem, tudzież dyety urzędnika technicznego, pokrywa w myśl uchwały sejmowej z dnia 6. Kwietnia 1892 fundusz krajowy.

Natomiast strony interesowane obowiązane są:

a) opłacać przyjętych przez urzędnika do zdjęć robotników (w liczbie od 3 do 5), z których jeden dla przyspieszenia roboty może być figurantem stałym lub uczniem krajowego kursu dozorców melioracyjnych;

b) dostarczyć potrzebnych do pomiarów palików, oraz podwód tak ze stacyi kolejowej do miejsca zamieszkania i z powrotem, jak i z miejsca zamieszkania do pola roboczego i napowrót, jeżeli pole robocze znajduje się w odległości kwadransa drogi (§. 11 alegatu H. ustanowy służby krajowej);

c) pokrywać wynagrodzenie i koszta utrzymania dozorcy melioracyjnego, przeznaczonego przez kierownika ekspozytury do wykonania zaprojektowanych robót.

W razie, gdyby właściciel gruntu nie dopełnił obowiązku pod *a*, *b*, określonego i przez spowodowanie zwłoki narażał fundusz krajowy na niepotrzebne wydatki, urzędnik biura melioracyjnego przerwać ma swą czynność i donieść o tem Wydziałowi krajowemu; właściciel zaś gruntu obowiązanym będzie wynikłe ztąd koszta komisyjne zwrócić funduszowi krajowemu.

§. 11.

Warunki udzielania bezpłatnej pomocy technicznej dla melioracyi prywatnych.

Bezpłatnej pomocy technicznej do projektowania i wykonania melioracyj prywatnych w granicach §. 10. niniejszej instrukcyi określonych, udziela Wydział krajowy pod następującymi warunkami:

1. rentowność zamierzonej przez właściciela melioracyi ma być stwierdzoną przez kierownika właściwej ekspozytury biura melioracyjnego, ewentualnie także przez znawcę agronomicznego;

2. właściciel gruntu, żądający bezpłatnej pomocy technicznej biura melioracyjnego, winien złożyć pisemną deklaracyą, mocą której zobowiąże się zwrócić funduszowi krajowemu koszta zdjęć (dyety i koszta podróży urzędnika technicznego), oraz unormowaną w instrukcyi z dnia 20. Grudnia 1878. l. 57.740 ex 1878 taksę za projekt, jeżeli w przeciągu trzech lat od dnia otrzymania planów, nie przystąpi do wykonania zaprojektowanych robót.

Unormowana w powołanej instrukcyi taksa za projekt wynosi:

za przestrzeń do 5 morgów włącznie po 2 zł.
za następnych 5 morgów od 6—10 włącznie po 60 ct.
„ „ 10 „ „ 12—20 „ „ 50 „
„ „ 30 „ „ 21—50 „ „ 40 „
„ każdy dalszy morg po . . . . . 30 „

§. 12.

Instruowanie i wnoszenie podań o pomoc techniczną.

Właściciele gruntów, chcący korzystać z pomocy technicznej biura melioracyjnego do zaprojektowania robót melioracyjnych, winni wnieść za pośrednictwem właściwej ekspozytury do Wydziału krajowego podanie, w którem mają zamieścić deklaracyą, że się poddają postanowieniom niniejszej instrukcyi, a w szczególności przepisom §§. 10. i 11., oraz wykazać:

1. obszar i rodzaj kultury gruntu, na którym ma być wykonaną melioracya;

2. wadliwości gruntu, które mają być przez melioracyą usunięte, oraz oczekiwanie z melioracyi korzyści, które to okoliczności mogą być udowodnione opinią fachowego agronoma;

3. odpowiedni ze względu na zagospodarowanie gruntu czas, w którym zdjęcia mają być wykonane.

W podaniach o udzielenie pomocy technicznej do wykonania zaprojektowanych już przez biuro robót melioracyjnych, należy tylko podać obszar gruntu, na którym melioracya w danym roku ma być przeprowadzoną, oraz termin zamierzonego rozpoczęcia robót.

Na uwzględnienie liczyć mogą tylko te podania, które najdalej do końca Lutego każdego roku będą wniesione.

§. 13.

Program robót.

Najpóźniej do 15. Marca każdego roku, winni ułożyć kierownicy ekspozytur na podstawie wniesionych podań program robót i takowy przedłożyć Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia.

W programie tym mają być szczegółowo wymienione:

Objekty melioracyjne (obszar gruntu, rodzaj melioracyi i t. p.), następstwo robót, czas potrzebny do wykonania roboty (zdjęcia, wytyczenia lub kontroli) oraz funkcyonaryusze ekspozytury, którzy te roboty mają wykonać, względnie nadzorować.

Przedewszystkiem mają być uwzględnione w programie te zgłoszenia, które mają na celu wykonanie zaprojektowanych już przez biuro melioracyj, zresztą należy zachować porządek, w jakim podania bądź to do Wydziału krajowego, bądź też do ekspozytur wpływały, o ile ten porządek da się pogodzić z podanymi przez strony terminami.

Przytem należy także baczyć, ażeby roboty na gruntach położonych w sąsiedztwie były wykonane w bezpośredniem następstwie, a to celem możliwego zredukowania kosztów podróży i uniknięcia niepotrzebnych wydatków.

§. 14.

Projekty melioracyj prywatnych.

Projekty sporządzone przez ekspozytury biura melioracyjnego, mają być przedkładane do zatwierdzenia Wydziałowi krajowemu, który takowe przesyła stronom wraz z obliczeniem kosztów poniesionych przez fundusz krajowy i taksę za projekt, przy równoczesnem powołaniu się na postanowienie ustępu 2. §. 11. niniejszej instrukcyi.

Przed rozpoczęciem robót wręczyć ma strona zatwierdzony projekt właściwej ekspozyturze, gdzie takowy ma być stale przechowanym dla ewentualnego zużytkowania przy konserwacyi wykonanej melioracyi.

§. 15.

Zaliczki i partykularze.

Z początkiem corocznej kampanii roboczej, zażądać ma kierownik ekspozytury odpowiedniej zaliczki na pokrycie kosztów podróży i dyet dla wykonania robót programem objętych.

Partykularze kosztów podróży i dyet wraz z dziennikami czynności, w których ma być dokładnie wykazanym rozmiar wykonanej roboty, przedkładać mają kierownicy ekspozytur z upływem każdego miesiąca Wydziałowi krajowemu do sprawdzenia.

W razie, jeżeli rozmiar przeprowadzonych zdjęć jest niezadowalniający, lub przerwa w czynności nie została dostatecznie usprawiedliwioną, przysługuje Wydziałowi krajowemu prawo zredukowania należytości z tytułu dyet.

Przy wykonaniu zaprojektowanych robót dopuszczalną jest z reguły tylko dwukrotna obecność urzędnika technicznego na polu roboczem: raz dla wytyczenia i niwelacyi, powtórnie dla kontroli i odebrania robót.

III. Postanowienia końcowe.

§. 16,

W sprawach nieprzewidzianych niniejszą instrukcyą, obowiązuje urzędników biura melioracyjnego ustanowa służby krajowej wraz z wydanymi przez Sejm i Wydział krajowy późniejszymi przepisami.

Postanowienie §. 27. ustanowy służby krajowej, które w pewnych wypadkach dopuszcza uboczne zatrudnienia dla urzędników krajowych, ogranicza się jednak o tyle, że urzędnikom biura melioracyjnego nie wolno przedsiębrać na własną rękę robót w §. 1. niniejszej instrukcyi wskazanych.

L. W. kr. 25.678.

Niniejszą instrukcyę służbową podaje się do publicznej wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wiel. Księstwem Krakowskiem.

Lwów, dnia 26. Maja 1893.

Marszałek krajowy:
Sanguszko w. r.

Członek Wydziału krajowego:
Dr. Józef Wereszczyński w. r.

Nr. 68.

O b w i e s z c z e n i e

c. k. Namiestnictwa z dnia 19. Października 1893, L. 68.492.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 15. Lipca 1893. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego: „Gminie Liszna w powiecie Sanockim, zezwala się pobierać w r. 1893 dwieście ośmdziesiąt siedem procentowy (287%), a w r. 1894 sto dziewięćdziesiąt cztery procentowy (194%) dodatek gminny do podatków bezpośrednich na pokrycie potrzeb gminnych“.

Co niniejszem podaje się do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 19. Października 1893

Badeni w. r.